

Un pacte esgotat

L'acord d'investidura i de governabilitat signat fa poc més d'un any entre CiU i el PP s'ha esgotat per dos motius que podrien semblar contradictoris però que no ho són: pel grau d'acompliment i per la manca de sintonia entre les parts contractants. En primer lloc hi ha un esgotament dels continguts perquè els principals punts de l'acord ja s'han acomplert. O gairebé tots. De tots els punts essencials que contenia, només queda pendent el finançament de la sanitat, un cop sembla desbloquejada la cessió de trànsit. Al marge del traspàs de l'INEM, l'acord se centrava en dues qüestions emblemàtiques, l'ampliació de la corresponsabilitat fiscal i la reforma de l'administració perifèrica de l'estat, que ja han estat tancades durant aquests primers dotze mesos. Sense oblidar el compromís subscrit per suprimir el servei militar, que també formava part del tracte. És a dir, la lletra del pacte s'ha acomplert. Aquest fet permet als dirigents de CiU fer-ne una valoració positiva.

Però paral·lelament, dotze mesos després d'haver-se signat, l'acord presenta un esgotament en les formes. Més enllà de la lletra, tot pacte comporta un esperit. Però en el cas de l'acord amb el PP, l'esperit no va superar ni les portes de l'hotel Majèstic, en aquell sopar fred —no pel menú, sinó per l'ambient— que pretenia investir el pacte entre CiU i el PP d'un clima que mai no ha aconseguit trobar la temperatura ideal. Durant aquest any, i malgrat l'alt grau d'acompliment de l'acord, no es pot dir que CiU i PP hagin superat les desconfiances inicials que van presidir l'inici de la seva relació. Les mútues *deslleialtats* parlamentàries que han intercanviat els darrers dies populars i nacionalistes al Congrés i al Parlament són el símptoma més evident d'aquest esgotament.

Si bé és cert que en dotze mesos de pacte amb els populars CiU ha aconseguit en matèria d'autogovern un avanç notablement més substancial del que va aconseguir amb el pacte amb el PSOE, i que en el terreny econòmic les coses van bé; també és cert que la relació amb els socialistes va ser climatològicament molt més favorable. El nivell

de complicitat que van assolir Pujol i González no s'ha repetit amb Aznar. Avui ningú gosa parlar de "química personal" quan es refereix a la relació entre Pujol i Aznar.

En el moment actual, amb bona part dels compromisos del pacte ja acomplerts i a més, amb la convivència entre els dos socis clarament degradada, la lògica portaria a posar fi a l'acord. L'altra possibilitat seria renovar-lo i ampliar-ne els continguts. Segurament CiU no farà ni una cosa ni l'altra, perquè per damunt de les clàusules, el compromís de Jordi Pujol amb la governabilitat de l'estat

va molt més enllà: Pujol s'ha convertit en el garant de l'ingrés d'Espanya en la unió econòmica i monetària europea. A Europa es refien més de Pujol que de José María Aznar, i per això, quan el president del Bundesbank vol assegurar-se que a Espanya no hi haurà cap daltabaix crida Pujol a dinar, amb el qual, a més, pot entendre's sense canviar de llengua.

Però el prestigi de què gaudeix Pujol a nivell continental no li serveix per fer-se respectar a la península. Aznar i els seus ministres es mostren convençuts que el soci català no els deixarà plantats a un any vista de l'examen de Maastricht, i demostren no tenir massa pressa per atendre les peticions de CiU. Fins i tot, es permeten luxes com vexar la llengua dels qui sustenten la governabilitat, i en neguen

la unitat. La imatge resultant de les darreres setmanes mostra una CiU presonera dels seus compromisos, de les seves responsabilitats europees, però amb problemes per reconduir una situació cada cop més degradada, que per a Aznar segurament és suïcida, però que per a CiU tampoc no és favorable perquè a nivell d'estat situa la coalició nacionalista en un carreró sense sortida fins a la primavera de l'any que ve.

Fins aleshores, encara poden passar moltes coses. Però el fet és que d'aquell acord regat amb cava a l'hotel Majèstic ja no en serveix ni la lletra ni l'esperit. La responsabilitat europea és l'únic element que pot allargar artificialment la vida d'un pacte que no ha pogut superar el que pretenia, reconciliar dues concepcions d'estat, o en el fons, dos nacionalismes que sempre han estat i continuaran essent antagònics. ■

PERE MARTÍ

"D'aquell acord regat amb cava a l'hotel Majèstic ja no en serveix ni la lletra ni l'esperit. La responsabilitat europea és l'únic element que pot allargar artificialment la vida d'un pacte esgotat."